

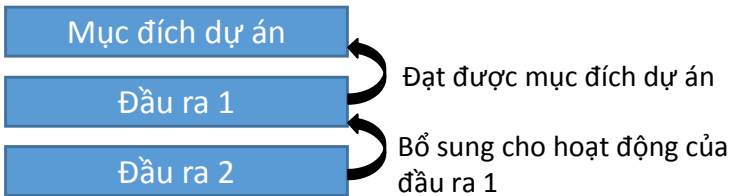
Hỗ trợ lên kế hoạch và thực hiện các hành động giảm nhẹ
phát thải khí nhà kính phù hợp với điều kiện quốc gia (SPI-NAMA)
Đầu ra 2 – Tăng cường năng lực của các bộ ngành và cơ quan liên quan

Tháng 6 năm 2016

Giới thiệu

Theo Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu được phê duyệt bởi Thủ tướng chính phủ Việt Nam vào tháng 12/2011, các hành động giảm nhẹ phát thải khí nhà kính phù hợp với điều kiện quốc gia sẽ được lập kế hoạch bởi Bộ Tài nguyên và Môi trường (Bộ TNMT). Dự án hỗ trợ kỹ thuật để tăng cường năng lực đã được đề xuất với JICA. “Dự án hỗ trợ lên kế hoạch và thực hiện các hành động giảm nhẹ phát thải KNK phù hợp với điều kiện quốc gia” (SPI-NAMA) đã bắt đầu được triển khai vào tháng 1/2015. Mục tiêu của dự án SPI-NAMA là nhằm tăng cường năng lực của chính phủ Việt Nam trong việc lập kế hoạch và thực hiện NAMAs. Để đạt được mục tiêu này, SPI-NAMA có hai đầu ra hợp thành dự án.

Đầu ra 1

Đầu ra 1 của dự án nhằm tăng cường năng lực của Bộ TNMT để tạo điều kiện cho quá trình xây dựng và thực hiện NAMAs. Đầu ra này được thực hiện bởi Bộ TNMT và các chuyên gia dài hạn của JICA.

Đầu ra 2

Đầu ra 2 nhằm tăng cường năng lực của các thành phố ở Việt Nam trong việc định lượng phát thải và giảm phát thải KNK, lấy đô thị thí điểm là thành phố Hồ Chí Minh.

Đầu ra này được thực hiện bởi Văn phòng Biến đổi khí hậu (Văn phòng BĐKH), Sở Tài nguyên và Môi trường (Sở TNMT) thành phố Hồ Chí Minh với sự hỗ trợ của các chuyên gia dài hạn của JICA.

Dưới đây là nội dung sơ lược về Đầu ra 2 :

Các hoạt động chính	Hướng dẫn MRV các NAMAs, Chuẩn bị kiểm kê KNK
Cơ quan thực hiện	Văn phòng BĐKH/Sở TNMT TP HCM
Phía Nhật Bản	7 chuyên gia ngắn hạn
Thời hạn dự án	24 tháng (2015-2017)
Địa điểm dự án	TP HCM

Các hoạt động chính

MRV các NAMAs

Việc thực hiện lập kế hoạch để hướng dẫn MRV ở TP HCM đã lựa chọn 3 lĩnh vực trọng tâm. Đó là năng lượng, giao thông và chất thải. Đo bức xạ hiệu ứng nhà kính cơ bản ở thời điểm khởi đầu dự án, mức mong đợi, và mức giảm bức xạ thực của NAMAs đã được quy định. Sử dụng kết quả của các hoạt động ở TP HCM để soạn thảo sách hướng dẫn cho TP HCM và sách hướng dẫn MRV cho các chính quyền địa phương.

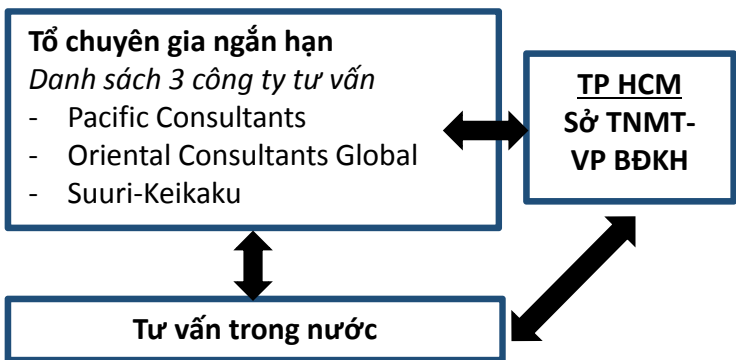
Kiểm kê KNK

Thu thập số liệu hoạt động của năm 2013, 2014, 2015. Việc kiểm kê KNK của năm 2013 và 2014 được thực hiện theo hướng dẫn trong Nghị định thư toàn cầu về lượng phát thải hiệu ứng nhà kính tại cộng đồng (GPC). Việc kiểm kê KNK cũng đã được thực hiện ở 10 lĩnh vực theo Kế hoạch hành động giảm khí carbon của TP HCM (CCSAP).

Year	2013	2014	2015
Inventory format (Excel file)	Same format of excel file		
Data request	Yes	Yes	Yes
Compilation of Inventory (Based on GPC)	Yes	Yes	Optional
Compilation of Inventory (Based on 10 sectors)	Yes	Optional	Optional

Sơ đồ thực hiện

Tổ chuyên gia ngắn hạn của JICA (7 người) thuộc 3 công ty tư vấn giúp đỡ thực hiện đầu ra 2. Tổ tư vấn trong nước đại diện bởi NIRAS-RCEE cũng đã cam kết giúp đỡ thực hiện dự án.

Văn phòng BĐKH là đối tác chính đối với tổ chuyên gia ngắn hạn của JICA. Văn phòng BĐKH được thành lập ở Sở TNMT vào năm 2012 để thực hiện công việc thực tế liên quan đến chính sách biến đổi khí hậu, dựa theo các quyết định của Văn phòng Biến đổi khí hậu TP HCM.

Lộ trình

Trong khoảng thời gian từ tháng Tư đến tháng Sáu năm 2016, các chuyên gia ngắn hạn đã sang làm việc 2 lần tại Việt Nam. Trong đợt sang làm việc lần thứ sáu (tháng Tư 2016), cuộc họp với Văn phòng biến đổi khí hậu (Văn phòng BĐKH) và Bộ TNMT liên quan đến tiến độ và kế hoạch triển khai dự án, và cuộc họp với Bộ TNMT, các chuyên gia dài hạn của JICA, và Văn phòng JICA Hà Nội đã được tổ chức. Trước khi diễn ra đợt sang làm việc lần thứ sáu, việc đánh giá năng lực của các sở ban ngành trực thuộc Tp.HCM đã được thực hiện nhằm xác định các thách thức và nhu cầu trong việc Kiểm kê khí nhà kính (KNK) và Đo đạc, báo cáo và thẩm định (MRV) các Hành động giảm nhẹ phát thải KNK phù hợp với điều kiện quốc gia (NAMA)... Việc đánh giá đã được thực hiện dựa trên cơ sở phân tích các thông tin về cơ chế, chính sách và kế hoạch của các sở ban ngành liên quan được thu thập từ các đợt sang làm việc trước.

MRV các NAMAs

Tiếp theo các hoạt động tại Việt Nam trong tháng 3 năm 2016, đã phối hợp với các chuyên gia tư vấn tại Việt Nam để tiến hành điều tra về cơ chế tổ chức, vai trò và chính sách của các sở ban ngành, cơ quan liên quan trực thuộc Thành phố Hồ Chí Minh, xúc tiến việc chuẩn bị bảng câu hỏi cho các buổi họp tại Việt Nam và soạn danh sách đề cử các biện pháp giảm nhẹ. Trong danh sách đề cử có 7 dự án trong lĩnh vực năng lượng, 8 dự án trong lĩnh vực giao thông và 7 dự án trong lĩnh vực rác thải. Trong các hoạt động tại Việt Nam trong tháng 6, đã tiến hành họp và tham quan thực địa cùng với các sở ban ngành, cơ quan liên quan trong các lĩnh vực, xúc tiến việc lựa chọn dự án thí điểm thực hiện MRV.

Kiểm kê KNK

Tiếp tục tiến hành thu thập thông tin từ các hoạt động tại Việt Nam trong tháng 3 năm 2016, soạn bảng câu hỏi và mẫu thu thập dữ liệu cho các buổi họp với các sở ban ngành, cơ quan liên quan trực thuộc Thành phố Hồ Chí Minh. Trong các hoạt động tại Việt Nam trong tháng 6, đã tiến hành họp với các sở ban ngành, cơ quan như Sở Công Thương Tp.HCM, Ban quản lý các khu liên hợp xử lý chất thải (BQL các KLH XLCT), Công ty TNHH Một thành viên Môi trường đô thị Tp.HCM (Công ty MTĐT), Sở Nông Nghiệp và Phát triển Nông thôn Tp.HCM (Sở NN&PTNT), và các cơ quan chủ quản của Cục Thống Kê Nhà nước v.v... để điều tra về nơi lưu trữ các dữ liệu cần thiết cho việc soạn bản kiểm kê KNK.

Ủy ban điều phối chung (UBĐPC) lần 2

Ủy ban điều phối chung lần 2 đã được tổ chức vào ngày 10 tháng 6 năm 2016 tại Hà Nội. Có sự tham dự của Bộ TNMT và Sở TNMT Tp.HCM, các sở ban ngành liên quan và Bộ GTVT, Bộ Công Thương, Bộ Xây Dựng, JICA, chuyên gia dài hạn và các bên khác. Trưởng nhóm của Nhóm chuyên gia ngắn hạn cũng đã có mặt.

Các đại biểu tham dự hy vọng rằng Tp.HCM sẽ trở thành mô hình thí điểm tốt cho dự án tiến hành Kiểm kê KNK và MRV các NAMAs ở cấp thành phố.

Đào tạo tại Nhật Bản

Từ ngày 22/5/2016~28/5/2016, đã tiến hành công tác đào tạo cho 10 cán bộ thuộc Thành phố Hồ Chí Minh và 3 cán bộ thuộc các bộ ban ngành trung ương. Chương trình bao gồm bài giảng và thị sát, thời gian nửa đầu được thực hiện tại Tokyo, và nửa cuối được thực hiện tại Osaka.

Phần nửa đầu của chương trình đào tạo đã tổ chức các bài giảng liên quan đến biện pháp giảm nhẹ của thủ đô Tokyo (hệ thống cho phép thương mại hóa lượng khí thải cắt giảm (Cap-and-Trade), chế độ làm bản báo cáo, chính sách tuần hoàn tài nguyên v.v..) và các cuộc tham quan các cơ sở trang thiết bị liên quan đến tiết kiệm năng lượng tòa nhà.

Phần sau của chương trình đào tạo, có bài giảng về kế hoạch thực hiện đối sách với hiện tượng trái đất nóng lên của Thành phố Osaka, và đoàn đã được giải thích về mục tiêu của kế hoạch và đối tượng, cơ chế xúc tiến, quản lý tiến độ v.v...

Đoàn đã tham quan cơ sở xử lý rác thải là nơi tiến hành phát điện từ rác thải, cơ sở cung cấp nhiệt điện khu vực nhờ vào phát điện năng

lượng mặt trời hay hệ thống đồng phát nhiệt điện. Ngày cuối cùng của chương trình đào tạo, đoàn đã chia ra thành các nhóm như năng lượng, giao thông, rác thải để tiến hành thực tập nhằm đưa ra đề án cho biện pháp giảm nhẹ ở từng lĩnh vực và phát biểu, thảo luận về thành quả học tập.